

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Економіка природокористування»

Ступінь вищої освіти - бакалавр

Спеціальність: 051 Економіка

Освітня програма «Економіка підприємства»

Рік навчання: 1, семестр: 2

Форма навчання: заочна (міжкафедральна навчальна лабораторія Бобровиця+Ірпінь)

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання: українська

Лектор курсу

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

Ільків Лілія Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки

e-mail: ilkiv_lilia@nubip.edu.ua, ilkivlilia@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1116>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Економіка природокористування» є обов'язковим компонентом спеціальної (фахової) підготовки освітньої програми «Економіка підприємства» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 051 «Економіка», що закладає універсальні знання і навички з найефективнішого використання природних ресурсів при здійсненні виробничої діяльності, зменшення відходів виробництва за рахунок впровадження економічно ефективних та екологічно чистих технологій тощо. Метою курсу є формування у майбутніх фахівців сучасного еколого-економічного мислення та системи спеціальних знань у сфері економіки природокористування, розуміння концептуальних основ екологічно обґрунтованих пріоритетів соціально-економічного розвитку суспільства і пошук найбільш ефективних шляхів досягнення цілей.

Завданнями вивчення дисципліни є якісна підготовка студентів з питань сутності понять і категорій економіки природокористування; принципів і функцій використання природних ресурсів у виробництві; системи методів економіки природокористування; інформаційного забезпечення процесу використання природних ресурсів у виробничій діяльності; дослідження розміщення виробництв, нової техніки та технологій з урахуванням екологічних вимог; розробки методів оцінки природних ресурсів з метою включення в економічні розрахунки їх вартості; розробки глобальних екологічних прогнозів.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оці- нюва- ння
2 семестр				
Модуль 1. Наукові основи економіки природокористування				
Тема 1. Економіка природокористування як особлива галузь знань	1	Знати економічну сутність дисципліни, предмет, об'єкт, методи дослідження, завдання. Вміти визначити день екологічного боргу та особистий екологічний слід. Аналізувати необхідність своїх потреб і природних можливостей їх задоволення.	Обговорення і дискусія на основі вивченого лекційного матеріалу, самостійного опрацювання	20
Тема 2 Наукові основи	1	Знати основні принципи	першоджерел та	10

раціонального природокористування та охорони довкілля		природокористування, вміти розрізняти його види та форми, аналізувати основні проблеми природокористування.	рекомендованих інформаційних джерел.	
Тема 3. Екологічний зміст НТП та глобальні проблеми людства	/1	Знати термінологічні поняття НТП та НТР, вміти розрізняти глобальна екологічна криза та катастрофа, аналізувати причини виникнення глобальних проблем людства та здійснювати пошук шляхів їх вирішення	Підготовка доповідей та презентацій до семінарського заняття, рефератів. Вирішення та обговорення ситуаційного завдання.	20
Тема 4. Теорія економічних збитків від антропогенного впливу на довкілля	/1	Знати класифікацію порушень довкілля, суть економічних збитків, їх види та етапи визначення, вміти визначати еколого-економічні збитки, аналізувати можливості зменшення збитків.	Виконання практичних завдань в elearn	20
Тест до модуля 1				30
Разом за змістовим модулем 1	2/2			100
Модуль 2. Економічна оцінка та еколого-економічні проблеми використання природних ресурсів				
Тема 5. Природні ресурси як фактор соціально-економічного розвитку та їх економічна оцінка	1/	Знати термінологічні значення понять, вміти визначати розмір шкоди від забруднення земельних ресурсів, аналізувати можливі шляхи зменшення такої шкоди.	Обговорення і дискусія на основі вивченого лекційного матеріалу,	15
Тема 6. Еколого-економічні проблеми раціонального використання земельних ресурсів	/1	Знати термінологічні значення понять, показники рівня використання та забруднення земель, вміти їх визначати	самостійного опрацювання першоджерел та рекомендованих інформаційних джерел.	15
Тема 7. Економіка використання водних ресурсів і контроль за їх забрудненням	/1	Знати основні термінологічні поняття, показники використання і забруднення водних ресурсів, вміти визначати рентну плату за використання водних ресурсів та збитки від їх забруднення	Підготовка доповідей та презентацій до семінарського заняття, рефератів.	20
Тема 8. Лісові ресурси, їх використання, відтворення і охорона	1/	Знати основні термінологічні поняття, вміти визначати показники рівня використання і забруднення лісових ресурсів	Вирішення та обговорення ситуаційного завдання.	10
Тема 9. Відтворення та регулювання стану атмосферного повітря		Знати джерела забруднення атмосферного повітря та заходи щодо його раціонального відтворення, вміти визначати показники рівня шкідливих викидів в атмосферу та розраховувати збитки від забруднення	Виконання практичних завдань в elearn	10
Тест до модуля 2				30
Разом за змістовим модулем 2	2/2			100
Модуль 3. Економічний механізм та управління раціональним природокористуванням				
Тема 10. Концепція еколого-економічного сталого розвитку	1/	Знати основні поняття, цілі та принципи сталого розвитку, дослідити основні проблеми сталого розвитку в Україні та світі	Обговорення і дискусія на основі вивченого лекційного матеріалу,	15
Тема 11. Економічний механізм регулювання	/1	Знати основні принципи розробки економічного механізму, основні		15

раціонального природокористування		елементи та їх сутність, дослідити досвід зарубіжних країн у запровадженні окремих інструментів економічного механізму	самостійного опрацювання першоджерел та рекомендованих інформаційних джерел.	
Тема 12. Організація управління і нормування якості довкілля	1/	Знати суть та функції управління в галузі природокористування, дослідити важливість та необхідність стандартизації та нормування якості довкілля та значення системи екологічної сертифікації та ліцензування	Підготовка доповідей та презентацій до семінарського заняття, рефератів.	10
Тема 13. Економічна ефективність здійснення природоохоронних заходів	/1	Знати суть та результати природоохоронних заходів, дослідити економічну ефективність природоохоронної діяльності, а також її інформаційне забезпечення	Вирішення та обговорення ситуаційного завдання.	20
Тема 14. Міжнародне співробітництво з екологічних проблем		Знати особливості здійснення природоохоронної політики в зарубіжних країнах, дослідити розвиток міжнародного співробітництва	Виконання практичних завдань в clearn	10
Тест до модуля 3				30
Разом за змістовим модулем 3	2/2			100
Всього за навчальну роботу	0,7 · (R_{ЗМ1} + R_{ЗМ2} + R_{ЗМ3}) R_{НР} = ----- 3			70
Підсумкова атестація (екзамен)				30
Всього за курс	R_{ДИС} = R_{НР} + R_{АТ}			100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладачів, які забезпечують курс за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових контрольних робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування), що підтверджується документально, навчання може відбуватись індивідуально в дистанційному режимі (у формі онлайн за погодженням із деканом факультету і лектора курсу).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Економіка природокористування: Підручник /Хвесик М.А., Рогач С.М., Кулаєць М.М., Ільків Л.А., Авраменко Т.П. К.: КомПринт, 2016. 341 с.
2. Беренда Н.В. Економіка природокористування. Навчально-методичний посібник. Запоріжжя. В-во ЗДІА, 2018. 200 с.
3. Економіка природокористування: стан, проблеми, перспективи: Збірник наукових праць за матеріалами III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (м. Ірпінь, 13 – 20 березня 2017 р.). Ірпінь: УДФСУ, 2019. 254 с.
4. Лазарева О.В. Економіка природокористування. Миколаїв. 2022. 64 с.
5. Закон України „Про охорону навколишнього природного середовища” №1264-ХІІ від 25 червня 1991 року зі змінами і доповненнями. Відомості Верховної Ради. 1991. № 41. С. 546.